TELKINIAI

Lietuvių Fondo vairą bus kam perduoti

LAIMA APANAVIČIENĖ

„(…) Man skirta Lietuvių Fondo stipendija! Nuostabu, jog yra tokių žmonių kaip Jūs, kurie padeda kitiems lietuviams siekti savo svajonės. Šiandien nebūčiau studentas, jeigu nebūčiau sulaukęs tiek daug pagalbos iš begalės Amerikoje gyvenančių lietuvių. Man tai – didžiulė garbė. Jaučiu didžiulę atsakomybę nenuvilti daugybės tokių geraširdžių žmonių kaip Jūs. Esu be galo laimingas ir pamalonintas", – rašo Artūras Vanagas, Lietuvių Fondo (LF) 2016 m. stipendininkas, mokslo aukštumų siekiantis Michigano universiteto Stephen M. Ross verslo mokykloje (University of Michigan Stephen M. Ross School of Business (MI, USA). Tokių laiškų į LF šiomis dienomis atkeliauja ne vienas, mat studentai gavo laiškus su žinia, kad jie tapo LF stipendininkais.

Artūras Vanagas, Lietuvių Fondo (LF) 2016 m. stipendininkas. Asmeninė nuotr.

Šiemet Pelno skirstymo komiteto (PSK) Stipendijų pakomitečio posėdyje (pirmininkas Tauras Bublys), buvo išnagrinėta 112 prašymų stipendijoms gauti. Nutarta LF stipendijas skirti 82 studentams, o LF tarybos patvirtinta išmokėjimo suma – 198,100 dol. Dar 19,804 dol. stipendijoms paskirta tiesiogiai iš LF vardinių fondų pagal steigėjų nurodymus. Kandidatus šioms stipendijoms gauti pateikė Lietuvos aukštosios mokyklos. Iš viso studentų stipendijoms 2016 m. skirta 217,904 dol.

LF stipendijas gavo 63 JAV aukštųjų mokyklų studentai, 14 – Lietuvos, 3 – Jungtinės Karalystės, po vieną Kanados ir Vokietijos universitetuose studijuojantys jaunuoliai. Tarp šių metų stipendininkų populiariausios yra biologijos ir chemijos (13), medicinos, farmacijos, slaugos (11) ir meno (10) studijos. Kiti studentai „kremta" verslo ir finansų, inžinerijos, psichologijos, politikos mokslų, informatikos, filologijos ir teisės mokslų paslaptis. Tik viena iš pateikusių paraiškas studentė panoro studijuoti pedagogiką, dar viena – gyvulininkystę. Vienas studentas dar neapsisprendęs, kokią specialybę pasirinkti.

Gavę LF stipendijas studentai – ne tik gabūs jaunieji mokslininkai, išradėjai, bet ir talentingi muzikantai, dainininkai, aktyviai dalyvaujantys koncertuose, festivaliuose, įvairiuose projektuose, konkursuose bei nevengiantys užsiimti savanoriška veikla.

Simas Čelutka. Evgenios Levin, bernardinai.lt nuotr.

Simas Čelutka, Vilniaus universitete Filosofijos fakultete baigęs filosofijos bakalauro studijas, išvyko į Londoną, kur studijavo politinės minties ir idėjų istoriją Londono Karalienės Marijos universitete (Queen Mary University of London). Įgijęs magistro laipsnį, keletą mėnesių dirbo Londone įsikūrusioje Henry Jackson draugijoje (Henry Jackson Society), tačiau vėliau nusprendė grįžti į Lietuvą ir pradėti doktorantūros studijas. „Politinė filosofija Vilniaus universitete turi stipriausias tradicijas, todėl mano pasirinkimas buvo visiškai natūralus – noriu mokytis iš geriausiųjų ir prisidėti prie tradicijos tęstinumo bei puoselėjimo. Mano svajonė – draugėn suburti VU Filosofijos fakultete ir VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute (TSPMI) studijuojančius doktorantus, kurie domisi Vakarų politinės minties tradicija ir bando ją susieti su Lietuvos filosofijos istorijos tyrimais. (...) Verta paminėti, jog grįžau studijuoti į Lietuvą nepaisant to, kad buvau gavęs pasiūlymą doktorantūrą studijuoti Cambridge universitete (University of Cambridge, UK), JK. Atsakomybės jausmas, patriotizmas ir tėvynės ilgesys padarė savo", – savo paraiškoje LF stipendijai gauti rašo Simas.

Padėką atsiuntė ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto studentė **Marija Kinderytė**. Marija, svajojanti apie doktorantūros studijas, ne tik gerai mokosi, aktyviai dalyvauja mokslinėse konferencijose, bet ir dainuoja universiteto akademiniame chore „Neris", su kuriuo koncertuoja renginiuose visoje Lietuvoje, dalyvavo Lietuvos dainų šventėse, festivalyje „Gaudeamus". Ji – aktyvi sportininkė, jau šešerius metus iš eilės dalyvaujanti „Vilniaus maratono" organizuojamose bėgimuose. 2016 m. vasarą jai nusišypsojo laimė dalyvauti XV Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventėje Baltimore, MD. „Esu labai dėkinga Lietuvių Fondui, tokiai stipriai išeivijos organizacijai, už paramą. Drauge – tai yra atspindys pasitikėjimo ir tikėjimo mano veikla, siekiais bei darbais. <…> Tai – ypatinga dovana ir paskatinimas dar labiau stengtis ne tik dėl asmeninio tobulėjimo, bet ir vardan šviesesnės Lietuvos ateities, nes Lietuvos ateitis ir esame mes patys", – rašo Marija Gintautui ir Ramunei Vitkams, LF Vitkų vardinio fondo, kurio stipendiją gavo, įkūrėjams.

Įdomi **Agnės Aleksaitės**, Lietuvos edukologijos universiteto (LEU) studentės, pažintis su LF. Prieš dvejus metus Agnė kartu su kitomis 3 LEU studentėmis pirmą kartą JAV LB Švietimo tarybos istorijoje atliko pedagoginę praktiką JAV lituanistinėse mokyklose. Čia ir išgirdo apie LF, trumpai susipažino su jo istorija. Grįžusi į Lietuvą tęsė mokslus magistrantūroje. Gerai besimokanti studentė nutarė paprašyti LF stipendijos. Jos prašymas buvo patenkintas. „Nuoširdžiai dėkoju LF rėmėjams už suteiktą finansinį paskatinimą, gilinantis į lietuvių filologijos (kalbotyros) studijas Lietuvos edukologijos universitete! Ačiū LF, paskyrusiam stipendiją iš LF Juozo Ručio vardinio fondo, už paskatinimą tobulėti ir puoselėti gimtąją kalbą – tautos turtą!" – rašo savo laiške Agnė.

Agnė Aleksaitė pedagoginės praktikos Čikagoje metu 2014 m. Asmeninė nuotr.

LF stipendiją 2016 m. gavo ir šeimyninė pora – **Ignas Rubikas** ir **Akvilė Vervečkaitė-Rubikienė**. Abu jie mokosi Jungtinėje Karalystėje. Ignas – Londono ekonomikos ir politikos mokslų mokyklos (London School of Economics and Political Science), Akvilė – Roehampton universiteto (The University of Roehampton) studentai. Ši pora gerai žinoma ne tik tarp JK lietuvių, bet ir Lietuvoje. Ignas – Oxfordo universiteto lietuvių bendrijos pirmininkas, dalyvauja Jungtinės Karalystės lietuvių jaunimo sąjungos veikloje (JKLJS), padėjo organizuoti Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kas 3–4 metus suburiantį lietuvių jaunimo atstovus iš viso pasaulio. Šiuo metu jis – Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) valdybos narys. Kartu su kitais sėkmingai įgyvendino PLJS iniciatyvą „Balsuok Lietuvai" užsienio lietuviams, suorganizavo Seimo rinkimų debatus 4-iose Europos šalyse bei parengė informacinį vaizdo filmą bei tinklalapį. Ignas kasmet dėsto moksleiviams paskaitų ciklus psichologijos temomis Nacionalinėje moksleivių akademijoje; prisideda prie moksleivių, stojančių į JK universitetus, mentorystės projekto „Academic Buddy", jo straipsnius galima skaityti Lietuvos internetinėse svetainėse: bernardinai.lt, delfi.lt, 15min.lt ir kt.

„Man, studentui, prisilietusiam prie lietuvių išeivijos veiklos, ne mažesnį įspūdį palieka tai, kad visuomeninė ir į Lietuvos gerovę nukreipta Amerikos lietuvių veikla nenutrūko – ji aktyviai tęsiama ir Lietuvai atkūrus Nepriklausomybę. (...) Tai – retas pavyzdys, rimtai paskatinantis atsigręžti į savo pareigą ir atsakomybę visuomenei bei savo krašto kultūrai", – dėkodamas LF nariams už suteiktą stipendiją rašo Ignas.

Nuo mažens besidominti šokiais ir etnine kultūra Akvilė Rubikienė magistro studijas norėjo susieti ne tik su įvairia choreografinė praktika, bet ir su sociologiniais šokio tyrimais. Studijuoti Roehampton universitete, puikiame šokio antropologijos ir šokio sociologijos tyrimų centre, Akvilei patarė jos bakalaurinio darbo vadovė Lietuvoje. Atsiųstame prašyme LF stipendijai gauti Akvilė rašė: „Labiausiai mėgstu šokti lietuvių liaudies šokius, itin didelį malonumą teikia liaudies dainų dainavimas su broliais, su vyru Ignu bei su geriausiais draugais, kurie taip pat yra dideli lietuviško folkloro mylėtojai." Su vyru Ignu jie sukūrė duetą „RIVA", ne kartą vedė su etnine kultūra susijusius užsiėmimus darželiuose, mokyklose, vaikų globos namuose, dienos centruose. Taip pat – nesuskaičiuojamą daugybę vakaronių ateitininkų, skautų ir kitų bendruomenių renginiuose, kurių metu žmones mokindavo šokti tradicinius lietuvių liaudies šokius, žaisti žaidimus, eiti ratelius. Didžiausias jų savanoriškas kultūrinis projektas yra kasmet vykstantis festivalis „Kaime žydi abrikosai". Vilniuje Ignas ir Akvilė kartu su draugais puoselėja senąsias kalendorines šventes ir kiekvienais metais kviečia žmones į tradicinius susibūrimus, kur dainuoja senąsias Ilgių (Vėlinių) bei Advento ir Kalėdų laikotarpio dainas.

Po studijų jie abu planuoja grįžti į

Kardiomokslų stovykloje. Iš k.: Eglė Sadauskaitė, Dovilė Gabartaitė, Julija Būgaitė, Inesa Navickaitė, Rita Norvilaitė, stipendininkė Marija Kinderytė, Agnė Šatrauskienė, Dovilė Petrikonytė ir Rokas Liaugaudas. Roko Baltušniko nuotr.

Koncertuoja Ignas ir Akvilė Rubikai. Facebook.com nuotr.

Lietuvą ir populiarinti lietuviškus tradicinius šokius kaip laisvalaikio formą, kuri padėtų tvarkytis su socialinėmis problemomis mokyklose, bendruomenėse, taip pat spręstų jaunimo neužimtumo problemą ir puoselėtų patriotiškumą.

Denison universiteto (OH, USA) studentė, LF narė **Gabrielė Bieliauskaitė** pirmoji studentė šiame universitete pradėjusi siekti dvigubos specialybės. Ji studijuoja informatiką ir tarptautinius santykius. ,,Esu nuoširdžiai dėkinga Lietuvių Fondui už jų suteiktą paramą mano studijoms ir skatinimą skleisti Lietuvos vardą, bei jungtis į lietuviškos bendruomenės veiklą. LF vienija lietuvius visame pasaulyje", – padėkos laiške rašo Gabrielė. Ji ne tik gera studentė, bet ir aktyvi JAV LB narė, daranti viską, kad Lietuvos vardas būtų žinomas ir amerikiečiams. Dar besimokydama vidurinėje mokykloje subūrė Lietuvių klubą (mokykloje be jos nesimokė daugiau lietuvių), dalyvavo LISS programoje Lietuvoje, talkino XV Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) suvažiavime. Šiuo metu universitete ji stengiasi kuo daugiau merginų įtraukti į organizaciją ,,Moterys matematikoje ir informatikoje" (Women in Mathematics and Computer Science), skatina jas studijuoti tiksliuosius mokslus.

Po Naujų metų Gabrielė vienam semestrui ruošiasi išvykti į Vokietiją, kur ne tik studijuos, bet ir tikisi įsijungti į Vokietijos LB, bendradarbiauti su PLB pirmininke Dalia Henke ir PLJS prezidentu Simonu Černiausku.

Simonui Algimantui Spurgai 2015 m. buvo įteiktas Vilniaus universiteto TSPMI bakalauro diplomas. Vito Jadzgevičiaus nuotr.

Baigęs Vilniaus universiteto bakalauro studijas ir metus padirbėjęs Viešosios vadybos ir politikos institute Vilniuje, **Simonas Algirdas Spurga** suprato, kad tolesniam tobulėjimui turi žengti žingsnį į priekį ir ryžosi magistro studijoms Londono ekonomikos ir politikos mokslų mokykloje, Jungtinėje Karalystėje. ,,Mano magistro studijos, nukreiptos į socialinių mokslų tyrimų metodų išmanymą, padės man tapti geresniu politikos analitiku, patikimesniu politinių institucijų, valdininkų konsultantu. Tikiu, kad tai atneš naudos Lietuvai, ir kad valdžios institucijų politika dėl to taps kokybiškesnė", – įsitikinęs Simonas savo pasirinkimu.

Be mokslų jis užsiima ir visuomenine veikla: iki 2015 metų buvo Vilniaus universiteto TSPMI studentų korporacijos ,,RePublica" senjorų tarybos narys, metus laikraščio ,,Post Scriptum" vyr. redaktorius, dirbo ties žiniasklaidos raštingumo skatinimo projektu Lietuvoje, rašė ir teberašo straipsnius į Lietuvos spaudą. Simonas po magistro studijų Jungtinėje Karalystėje svajoja rašyti mokslinį darbą, o jį apgynęs svajoja grįžti į Lietuvą.

Rūta Misiūnas (pirma iš k.) su universiteto draugais. Asmeninė nuotr.

Tarp šių metų studentų yra ir LF narių. Jaunimas supranta šios organizacijos naudą ir pritaria jos darbams. Illinojaus universitete, Čikagoje (University of Illinois at Chicago) architektūrą studijuojanti Rūta Misiūnas savo laiške rašo: ,,Noriu padėkoti jums už skirtą paramą mano studijoms universitete. Penkerius metus iš eilės gauta LF stipendija garantuoja man sėkmingą universiteto užbaigimą. (...) Esu laiminga, kad galiu būti JAV Lietuvių Bendruomenės dalimi ir Lietuvių Fondo nare."

Tai tik keletas studentų iš 82 šiais metais gavusių LF stipendijas. Apie kiekvieną jų galima būtų rašyti ilgiausius straipsnius. LF įsitikinęs, kad ateityje LF vairas bus perduotas į patikimas ir tvirtas rankas. Tuo įsitikinę ir stipendininkai, 21 jų jau yra tapę LF nariais, o 2 studentai – kandidatais: ,,Neabejoju, kad dabartinė stipendijų gavėjų karta ilgainiui taps Lietuvių Fondo rėmėjais ir tęs šią vertingą tradiciją", – šiais žodžiais savo padėkos laišką Fondui užbaigia stipendininkė Monika Maminskaitė, studijuojanti Jungtinėje Karalystėje.

Monika Maminskaitė. Asmeninė nuotr.

Pranciškonai siekia įamžinti **t. Augustino Dirvelės OFM** atminimą

Br. Astijus Kungys OFM, Darius Penikas ir br. Alvydas Virbalis OFM.

Gruodžio 9–12 dienomis New Yorke lankėsi Kretingos Pranciškonų gimnazijos direktorius pranciškonas br. Alvydas Virbalis OFM ir ilgametis buvęs Mažesniųjų brolių ordino Lietuvos Šv. Kazimiero pranciškonų provincijos ministras br. Astijus Kungys OFM.

BR. ALVYDAS VIRBALIS

Pranciškonai aplankė New Yorke gyvenančius lietuvius bei susitiko su Archbishop Molloy High School direktoriumi Dariumi Peniku. Direktoriai dalijosi mintimis apie švietimo situaciją tiek Lietuvoje, tiek Jungtinėse Amerikos Valstijose. Br. Alvydas Virbalis OFM pasidžiaugė, kad pagal mokinių skaičių Pranciškonų gimnazija nelabai atsilieka nuo aplankytos mokyklos New Yorke. Kretingos Pranciškonų gimnazijoje šiuo metu mokosi 1 029 mokiniai bei dirba 74 mokytojai. Pranciškonų gimnazija, kaip ir Archbishop Molloy High School, savo ugdymą grindžia katalikiškomis vertybėmis. Pastarasis neįsivaizduojamas be rekolekcijų, susitikimų ir pokalbių su įvairių profesijų žmonėmis, kurie savo gyvenime vadovaujasi katalikiškomis vertybėmis.

2016 metais Kretingos Pranciškonų gimnazija minėjo savo įkūrėjo pranciškono t. Augustino Dirvelės OFM 115-ąsias gimimo metines. Tėvas Augustinas Dirvelė OFM ne tik įkūrė gimnaziją, bet ir pastatė Kretingoje Lurdą bei Šv. Antano rūmus, kur šiuo metu taip pat mokosi Pranciškonų gimnazijos mokiniai bei vyksta Kretingos parapijos ir Pranciškoniškosios šeimos renginiai. 1936–1939 m. laikotarpiu tėvas Augustinas ėjo Lietuvos Šv. Kazimiero komisariato kustodo pareigas – buvo visų Lietuvos pranciškonų vyresnysis.

Sovietų Sąjungai 1940 m. okupavus Lietuvą, tėvas Augustinas Dirvelė OFM buvo nuteistas ir išvežtas kalėti į Komijos lagerius Sibire, kur ir mirė. Deja, nėra žinoma net konkreti jo mirties vieta. Gimnazijos bendruomenė kartu su mažesniaisiais broliais nutarė surengti ekspediciją ir įamžinti iškilaus pranciškono atminimą – šių metų rugpjūčio mėnesį tremties kalėjimo vietoje pastatyti atminimo lentą bei kryžių. Pranciškonai nuoširdžiai prašo Amerikos išeivijos paramos įamžinant t. Augustino Dirvelės OFM atminimą. Auką galima pervesti, parašant čekį: **„The Society of Franciscan Fathers of Greene, Maine" ir siunčiant į Franciscan monastery P. O. Box 980, Kennebunkport, ME 04046.** Dėkojame už maldas ir aukas.

Archbishop Molloy gimnazija. LRKŠ archyvo nuotraukos